

Кафедра політекономії

Історія сучасної кафедри політекономії розпочинається з утворення кафедри політекономії та наукового комунізму 1.09.1967 р. Із часу заснування загальноуніверситетської кафедри політекономії її очолювали: кандидат економічних наук, доцент В. Г. Євтушенко (1967-1975); доктори економічних наук, професори В. С. Жученко (1975-1992), С. С. Ніколенко (1992-1998), Б. Я. Кузняк (1998-2002), Л. І. Яковенко (2002-2016); кандидат економічних наук, доцент С. В. Степаненко (з 2016 р.).

Кафедра забезпечувала викладання економічної теорії, політології, соціології, правознавства для студентів усіх спеціальностей університету. У 1990-і роки в університеті було відкрито нові спеціальності, пов'язані з економікою: "Історія та основи економіки" (на історичному факультеті), "Математика та основи економіки", "Інформатика та основи економіки" (на фізико-математичному факультеті). Тож, окрім названих, викладалися й нові дисципліни: "Історія економічної думки", "Макроекономіка", "Мікроекономіка", "Основи підприємницької діяльності", "Методика викладання економіки в школі", "Основи менеджменту", "Основи маркетингу", "Економіка", "Фінансово-економічна діяльність підприємств", "Економіка підприємства і маркетинг", "Банки і банківська діяльність", "Бухгалтерський облік", "Основи сімейної економіки", "Економічна історія України", "Проблеми економіки України", "Економіка та організація виробництва", "Основи міжнародної безпеки", "Основи міжнародних відносин і права", "Основи демократії", "Теорія держави і права", "Адміністративне право", "Кримінальне право і кримінальний процес", "Цивільне право і цивільний процес", "Криміналістика", "Екологічне право", "Трудове право", "Сімейне право", "Господарське право" тощо. У 1996 р. в університеті була відкрита підготовка в аспірантурі за спеціальністю 08.00.01 – економічна теорія.

У 2001 р. кафедра політекономії, очолювана доктором економічних наук, професором Б. Я. Кузняком, увійшла до складу фізико-математичного факультету. На початку 2000-х років на кафедрі працювали викладачі економічних дисциплін Т. В. Бровко, О. В. Большая, С. М. Гермашевський, В. С. Жученко, Б. Я. Кузняк, Л. Л. Кушнір, Т. А. Непокупна, С. В. Степаненко, Р. І. Шаравара, Л. І. Яковенко; викладачі політології і соціології С. М. Приходько, П. Г. Радько, П. Г. Рендюк, В. В. Стрілець; викладачі правознавства К. Б. Пивоварська, Б. М. Бездїтько, О. М. Потапов, Г. В. Терела, Т. О. Харченко; старші лаборанти О. Г. Волошина і О. О. Годзь. У 2004 р. викладачі кафедри, які забезпечували викладання правничих дисциплін, були переведені на новостворену кафедру правознавства.

У 2002 р. кафедру очолила доктор економічних наук, професор Л. І. Яковенко. Були визначені дві кафедральні комплексні наукові теми: “Проблеми становлення ринкової економіки в Україні” та “Проблеми демократичної трансформації політичної системи України”, над якими викладачі працювали впродовж п’яти років. Із 2008 р. професорсько-викладацький склад кафедри сконцентрував увагу на проблемі “Соціальні, економічні і політичні трансформації сучасного українського суспільства”.

Упродовж 2004-2012 рр. на кафедрі під керівництвом завідувача кафедри професора Л. І. Яковенко виконувалися держбюджетні науково-дослідні теми: “Економічні пріоритети України як основа формування національної моделі випереджального розвитку” (2004-2006), “Формування економіки знань та соціально-економічні трансформації, що його супроводжують” (2007-2009), “Інтеграція науки і вищої освіти як фактор становлення економіки знань в Україні” (2010-2012). У виконанні цих тем брали участь також і студенти. У результаті виконання досліджень було опубліковано 3 монографії, 4 навчальні посібники. Монографія Л. І. Яковенко та С. В. Степаненка “Трансформація відносин власності в умовах формування постіндустріальної економіки” (2010) відзначена дипломом I ступеня у конкурсі публікацій із проблем

політичної економії за 2003-2013 рр., організованого громадською організацією “Всеукраїнська асоціація політичної економії”.

Із 2015 р. на кафедрі виконується науково-дослідна тема “Соціальні, економічні і політичні трансформації сучасного суспільства”. З 2001 р. викладачі кафедри захистили 3 докторські та 6 кандидатських дисертацій.

У 2005-2015 рр. кафедра політекономії у співпраці із журналом “Соціальна економіка” (головний редактор – доктор економічних наук, професор Г. В. Задорожний) реалізувала проєкт “Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації”. Спільні наукові зібрання переросли в постійну плідну співпрацю полтавських і харківських учених.

Зреалізовано проєкт у шести всеукраїнських науково-практичних конференцій (2005-2015), видано шість збірників наукових статей, проводилися круглі столи, семінари, дискусії, тематичні дебати в різних локаціях, працювали наукові проблемні групи,

підготовлені дипломні та магістерські роботи, наукові статті.

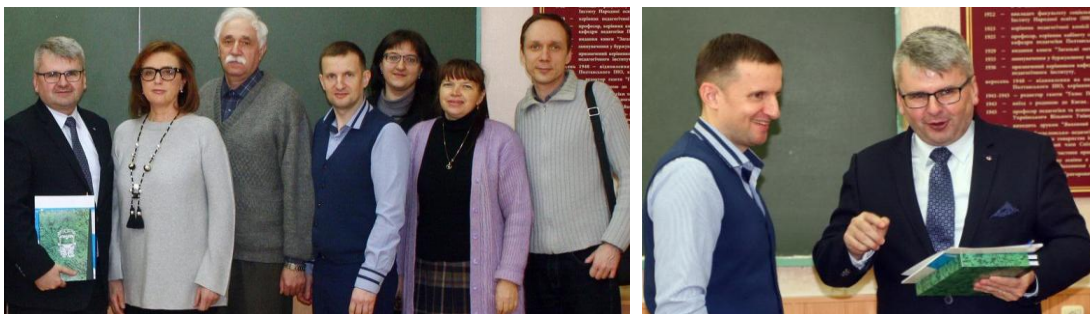
Учасниками конференцій були представники філософської, економічної, політичної, соціологічної, історичної, географічної, юридичної, педагогічної спільнот, державного управління, органів державної влади та місцевого самоврядування, громадських організацій, відомі дослідники і науковці-початківці.

У 2016 р. завідувачем кафедри політекономії був обраний кандидат економічних наук, доцент С. В. Степаненко. У наступному році ліцензовано підготовку здобувачів вищої освіти спеціальності “Економіка” за другим (магістерським), а у 2018 р. – за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Із 2017 р. кафедра є випусковою зі спеціальності “Економіка”. Перший випуск магістрів відбувся у грудні 2018 р. (дипломи отримали 24 випускники).

Підготовка магістрів передбачає викладання таких нових дисциплін, як “Муніципальний менеджмент”, “Економіка регіонального розвитку”, “Економіка та управління проєктами”, “Національна економіка”, “Економіка та управління соціальною сферою територіальних громад”, “Державні та місцеві фінанси”, “Ресурсний потенціал територіальних громад” тощо.

Викладачі кафедри удосконалюють навчально-методичне забезпечення дисциплін. Підготовлені і видані навчальні посібники “Інтеграція науки і освіти як фактор становлення економіки знань” (Полтава, 2013), “Економічна теорія” (Полтава, 2014), “Вступ до публічної політики” (Полтава, 2017), “Основи менеджменту” (Полтава, 2014).

Результатами наукового пошуку викладачів є численні публікації у провідних вітчизняних і закордонних журналах, а також монографії “Економічні основи модернізації вищої освіти в умовах становлення економіки знань” (Полтава, 2011), “Інтеграція науки і освіти як фактор становлення економіки знань”, (Полтава, 2014); розділи в колективних монографіях: “Ціннісні орієнтири інституціоналізації економічного розвитку” (Дніпропетровськ, 2010), “A new role of marketing and communication technologies in business and society: local and global aspects” (USA, 2015), “Національна економіка: пошук

ефективних механізмів господарювання” (Полтава, 2016), “Social and economic changes of contemporary” (Opole, 2017).

У 2018 р. кафедрою започатковано проєкт “Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку”, який зреалізовується у проведенні циклу регіональних і всеукраїнських конференцій, круглих столів, інших наукових форумів, на яких студенти, аспіранти, науковці, підприємці, представники органів державної влади й місцевого самоврядування, громадські активісти мають можливість презентувати свої ідеї.

У рамках цього проєкту вже відбулася однойменна регіональна конференція (квітень, 2018), науково-практичний семінар “Євроінтеграція України: здобутки, виклики та перспективи” за участі дипломованого консультанта з питань управління з Великої Британії Ентоні Робінсона (жовтень, 2018), круглий стіл “Децентралізація: економічні

аспекти (досвід Словаччини)” за участю громадського діяча, підприємця зі Словаччини Яна Голодняка (лютий, 2019). За матеріалами конференції опубліковано збірник наукових статей (Полтава, 2018).

Важливим напрямом наукової роботи є міжнародна діяльність. У 2019 р. за ініціативою кафедри було укладено договір про міжнародну співпрацю з Пряшівським університетом (Республіка Словаччина), яким передбачені спільні наукові та освітні заходи.

Орієнтуючись на партнерську взаємодію викладача і студента та спільне вироблення знань, викладачі кафедри значну увагу приділяють студентському науковому пошуку, керують підготовкою студентських наукових робіт до участі у всеукраїнських конкурсах, написанням наукових статей. До основних здобутків студентів різних років можна зарахувати: перше місце студента історичного факультету О. Лук'яненка в 2004 р. на II Всеукраїнському молодіжному конкурсі “Новітній інтелект України” у номінації “Наукове дослідження” (науковий керівник – Т. А. Непокупна), друге місце на цьому ж конкурсі в 2007 р. у номінації “Дипломна робота” студентки фізико-математичного факультету Л. Тимошенко (науковий керівник – Л. І. Яковенко). Студентки фізико-математичного факультету Д. Мащенко та Т. Котелевська у 2017-2018 н. р. – призери Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціалізації “Підприємництво” (науковий керівник – Т. А. Непокупна).

Упродовж тривалого часу викладачі кафедри беруть участь у роботі МАН України, зокрема, у роботі журі I (міського) і II (регіонального) етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт: професор Л. І. Яковенко; доценти С. В. Степаненко, Б. О. Шевченко (відділення “Економіка”); доценти Т. А. Непокупна, О. Є. Сакало (відділення “Філософія та суспільствознавство”, секція соціології).

Склад кафедри політекономії у 2018-2019 н. р.: кандидат економічних наук, доцент С. В. Степаненко (завідувач кафедри); доктор економічних наук, професор Л. І. Яковенко; кандидати економічних наук, доценти Т. А. Непокупна, Б. О. Шевченко; кандидат історичних наук, доцент О. Є. Сакало; старший лаборант О. О. Годзь.